

Forventningsnotat til regionalt planforum, 15. oktober 2026:

Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark

Bakgrunn

Fylkestinget vedtok i mars 2025 (sak 17/25) Utviklingsplan for Finnmark. Regional planstrategi 2024 - 2028, at det skal utarbeides **Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark**.

Fylkesutvalget vedtok i oktober 2025 (sak 112/25) å sende planprogram for Regional plan for robusthet og motstandskraft på høring, med høringsfrist 24. november 2025.

Fylkesutvalget vedtok i desember 2025 (sak 147/25) planprogrammet for Regional plan for robusthet og motstandskraft i Finnmark med endringer etter høringsrunden.

Ekstern ressursgruppe med bred deltakelse etablert januar 2026.

Kick- off for planarbeidet arrangert i mars 2026.

Fire plantemaer definert mars 2026 etter Kick-off.

Fire arbeidsgrupper med bred ekstern deltakelse, en pr plantema, etablert april - juni 2026

Arbeidsgruppene leverte sine innspill på overordnede samfunnsmål, strategier og tiltak for hvert plantema innen 1. september.

Resten av dette dokumentet er basert på arbeidsgruppenes leveranser og er utkast til planens kapittel «**Plantemaer, overordnede samfunnsmål og strategier**» samt utkast til planens **handlingsprogram**.

Det er dette kapitlet vi ønsker at regionalt planforum skal gi innspill til i dette møtet slik at innspill kan tas med i det videre arbeidet med ferdigstilling av høringsutkastet som skal behandles i fylkesutvalget 10. november 2026 og deretter sendes på høring i perioden 11. november 2026 - 29. januar 2027.

Forventninger til regionalt planforum

Fylkeskommunen ønsker tilbakemeldinger fra deltakerne i møtet i regionalt planforum på følgende tema:

Spørsmål til diskusjon:

- Har regionalt planforum innspill til overordnede samfunnsmål og strategier for hvert plantema
- Har regionalt planforum innspill til handlingsprogrammet?
- Har regionalt planforum andre innspill?

Innhold

Plantemaer, overordnede samfunnsmål og strategier.....	3
Plantema 1: Bosetting og levende lokalsamfunn.....	3
Plantema 2: Motstandskraft og tillit.....	4
Plantema 3: Forsyningssikkerhet og infrastruktur.....	5
Plantema 4: Næringslivets rolle og sivil-militært samarbeid.....	6
Utkast til handlingsprogram	8
Innledning	8
Plantema: Bosetting og levende lokalsamfunn	9
Plantema: Motstandskraft og tillit	10
Plantema: Forsyningssikkerhet og infrastruktur.....	12
Plantema: Næringslivets rolle og sivil-militært samarbeid.....	13

Plantemaer, overordnede samfunns mål og strategier

Plantema 1: Bosetting og levende lokalsamfunn

Overordnet samfunns mål:

Levende, trygge og robuste lokalsamfunn i Finnmark

Levende, trygge og robuste lokalsamfunn i hele Finnmark er viktig fordi det gir befolkningen evne til å forebygge, motstå og håndtere kriser, opprettholde tilliten i samfunnet, ta vare på lokal kunnskap og bidrar til å styrke både regional og nasjonal beredskap. Stabil bosetting, lokal kompetanse, tilgjengelige offentlige tjenester, frivillighet og næringsliv skal styrke fylkets evne til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner og nasjonale interesser i nord i fred, krise og alvorlige sikkerhetspolitiske situasjoner.

Finnmarks fortrinn må være en gevinst for de som velger å bosette seg og bli i fylket. Bruk av fylkets naturressurser må komme innbyggerne til gode. Flyruter og kollektivtransport må tilpasses innbyggernes behov. Trygge rammer og forutsigbarhet også i et lengre perspektiv er avgjørende for samfunnsutviklingen. Det må legges til rette for gode rammevilkår for befolkningen, frivillige organisasjoner og næringsliv. For å kunne skape vekst og forutsigbarhet forutsettes det et økt statlig fokus på Finnmark og en reell vilje til å iverksette virkemidler som motvirker forvitring og fraflytting.

Strategier:

1: Styrke stedsattraktivitet

Levende, trygge og robuste lokalsamfunn er selve fundamentet for beredskap, sikkerhet og samfunnets evne til å håndtere kriser i Finnmark. De fleste kommuner i Finnmark opplever imidlertid en negativ demografisk utvikling. Det vil derfor være behov for å utvikle attraktive lokalsamfunn og styrke stedstilhørigheten både for nåværende og framtidige innbyggere. Gode helsetjenester, skole og fritidstilbud samt tilgang til studietilbud, kompetanseheving, arbeidsplasser og attraktive boliger er grunnleggende forutsetninger for de som allerede er bosatt og for rekruttering av nye innbyggere.

2: Styrke tilgjengelige tjenester nært folk og i samarbeid mellom kommuner

Finnmark skal ha robuste og tilgjengelige tjenester som gir innbyggerne trygghet og likeverdige tilbud uavhengig av bosted. Dette kan oppnås gjennom sterkere samarbeid mellom kommuner, desentraliserte og digitale oppgaveløsninger samt utvikling av felles fagmiljøer som sikrer nødvendig kompetanse og kapasitet. Gjennom å styrke samhandlingen mellom kommuner og legge til rette for fleksible tjenester nært folk, skal Finnmark utvikle lokalsamfunn som er attraktive å bo i, samtidig som fylket får økt evne til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner i fredstid, kriser og alvorlige sikkerhetspolitiske situasjoner.

3: Forsterket innsats innen bolig og rekruttering

Tilgang til egnede boliger og kvalifisert arbeidskraft er avgjørende for å opprettholde levende lokalsamfunn, kritiske samfunnsfunksjoner og en robust samfunnsstruktur i hele Finnmark. Befolkningsnedgang, en aldrende befolkning og mangel på arbeidskraft utfordrer både offentlig og privat sektor. Samtidig gjør et svakt boligmarked det vanskelig å rekruttere og beholde nødvendig kompetanse. Dette svekker tjenestetilbudet, næringsutviklingen og den lokale beredskapen. En samordnet innsats mellom kommuner, fylkeskommune, statlige myndigheter, næringsliv og utdanningsaktører er nødvendig for å øke boligbyggingen, utnytte eksisterende boligmasse bedre og styrke rekrutteringen. Gjennom økt boligbygging, bedre utnyttelse av eksisterende boligmasse,

målrettede rekrutteringstiltak og styrket kompetanseutvikling kan fylket legge grunnlaget for økt bosetting, sterkere arbeidsmarkeder og mer robuste lokalsamfunn i hele Finnmark.

Plantema 2: Motstandskraft og tillit

Overordnet samfunns mål:

Befolkningen i Finnmark står imot trusler og håndterer kriser. Lokale og nasjonale tiltak ivaretar beredskapen og sikkerheten.

Finnmark har en viktig betydning for nasjonens sikkerhet. I et robust og motstandsdyktig Finnmark ivaretas beredskapen og sikkerheten i spillet mellom befolkningens egenberedskap, lokalsamfunnenes handlekraft, regionale prioriteringer og nasjonale virkemidler.

Lokale, regionale og nasjonale myndigheter har tydelige roller, god samhandling og setter inn riktige tiltak til rett tid.

Høy tillit mellom innbyggere, myndigheter og samfunnsaktører gjør det lettere å redusere sårbarheter og mobilisere ressurser på tvers av sektorer, forvaltningsnivåer, lokalsamfunn, befolkningsgrupper og generasjoner. Eksisterende styrker, nettverk og erfaringer utnyttes aktivt og målrettet.

Treffe sikre nasjonale tiltak bygger på lokal og regional kunnskap, erfaringer og initiativ. Lokale og regionale aktører ivaretar sitt eget ansvar, og formidler behov, risiko og muligheter tydelig til nasjonale myndigheter.

Strategier:

1: Dele informasjon og skape felles situasjonsforståelse

Det er behov for å dele informasjon mellom samfunnsaktørene og til befolkningen som skaper felles forståelse av hvilke trusler Finnmark og Norge står overfor. En oppdatert forståelse av situasjonen i Finnmark og hvordan den utvikler seg er avgjørende for å kunne iverksette nødvendige egne tiltak og for å rapportere til nasjonale myndigheter. Uten en god og riktig forståelse av situasjonen er det vanskelig, både for befolkningen og samfunnsaktørene å vite hvordan man skal handle.

Informasjonsflyt i etablerte og kjente kanaler må være oppdatert, riktig og tilpasset situasjonen, også når innholdet er krevende og vanskelig å kommunisere om. Det danner grunnlag for å styrke samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

2: Verne om demokratiet og styrke tilliten i samfunnet for å redusere sårbarheter

Det er en sentral verdi i demokratiet å hegne om ytringsfriheten, meningsmangfoldet og et debattklima med takhøyde og rom for ulike perspektiver. Iboende konfliktlinjer og interessekonflikter i Finnmark kan utnyttes og forsterkes gjennom ytre påvirkning. Dette kan føre til unødig polarisering og intern splittelse som undergraver tilliten i samfunnet.

Manglende tillit til myndighetene og andre mennesker kan lede til opportuniste i befolkningen. Høy grad av tillit reduserer sårbarheter og styrker ytringsklimaet, forstått som evnen til å ytre seg og tåle ulike syn og meninger mellom folk, myndigheter, virksomheter og organisasjoner. Kildekritikk, bevissthet om hvem som er avsender og om informasjonen er sann er en nøkkel.

Finnmarks historie har gitt folk verdifulle og sammensatte historiske og kulturelle erfaringer, med forståelse og identiteter som kan bidra til å styrke samhold på tvers av mangfold. Møteplasser er

viktig for å kjenne og lære av hverandre. Frivillighet, kultur- og organisasjonsliv har betydning i lokalsamfunnene og som ressurs for å bygge samfunn. Det er få mennesker, mange kjenner hverandre og kan støtte hverandre og stå sammen.

3: Bygge beredskapsferdigheter

Det er behov for praktisk kompetanse for å sikre egen beredskap og styrke evnen til å handle i ulike situasjoner. Det er en styrke at folk i Finnmark kjenner hverandre og vet hvem som kan bidra med hva i en krise. Befolkningen bruker og kjenner naturen, og har kunnskap om å overleve i arktiske forhold. Mange har god egenberedskap med tilgang til mat, brensel og vann. Alle ekstra hender og hoder må kunne bidra og mobiliseres, på tvers av generasjoner, lokalsamfunn og folkegrupper. Det er videre behov for å styrke strategisk evne på samfunnsnivå og i virksomheter, for å kunne bygge samfunn og beredskap i Finnmark systematisk og over tid. Det er avgjørende at myndighetspersoner er til stede i Finnmark med god lokal kunnskap og høy grad av profesjonalitet. Det dreier seg om samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer og om sterkere utnyttelse av eksisterende ressurser og nettverk, lokalt, regionalt og nasjonalt. Strategien handler om å utnytte og forsterke eksisterende kunnskap, ferdigheter, holdninger og verdier, slik at innbyggerne og samfunnsaktørene styrker sin evne å utføre oppgaver og mestre utfordringer i vanskelige tider.

4: Bruke Finnmarks kompetanse og styrker

Det er et stort nasjonalt behov for tiltak som virker i Finnmark. Det er viktig å være tydelig overfor nasjonale myndigheter om hva vi tar ansvar for selv, og hva det er behov for nasjonal innsats/bidrag til.

Kunnskapen og erfaringene i Finnmark gir tyngde til å snakke om det som er viktig for oss, til å synliggjøre hvordan vi forstår situasjonen, og til å vektlegge det som binder oss sammen og gjør oss sterke. En tydelig posisjon, med klare regionale og lokale politiske prioriteringer, gjør det lettere å ta initiativ og nå fram med forslag til nasjonale tiltak. Finnmark må være ekspert på hva som virker i Finnmark.

Plantema 3: Forsyningssikkerhet og infrastruktur

Overordnet samfunns mål:

Finnmark har robuste og sammenhengende forsynings- og infrastrukturessystemer som sikrer opprettholdelse av kritiske samfunnsfunksjoner under både normal drift og langvarige kriser.

Forsyningssikkerhet og robust infrastruktur er avgjørende for å opprettholde grunnleggende tjenester i Finnmark, både i hverdagen og ved kriser. Regionen er særlig sårbar for avbrudd i strøm, transport, e-kom og vareleveranser, noe som kan få store konsekvenser for liv, helse og samfunnsdrift. Presset kommuneøkonomi, til dels små fagmiljøer, utfordringer med rekruttering og dermed mulige kompetanseutfordringer kan gjøre det utfordrende å bygge motstandskraft i Finnmark.

Strategiene må derfor søke å styrke redundans, sikre stabile forsyningslinjer og øke evnen til å håndtere langvarige bortfall, både hos kommuner og andre offentlige og private aktører. Dette innebærer bedre beredskapslagre, reservekapasitet, kompetanseoppbygging og tettere samarbeid mellom offentlige og private aktører. Det må også sikres at fysisk infrastruktur er av en slik standard at robusthet kan opprettholdes.

Særlig utfordrende er det at det er en veldig anstrengt situasjon med tanke på tilgangen av elektrisk kraft i hele Finnmark. Det oppleves stor motstand mot lokal produksjon i Finnmark, noe det må jobbes med skal tilgangen til elektrisk kraft styrkes i fylket.

Målet er et mer motstandsdyktig og selvforsynt Finnmark, som kan opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner og håndtere både klima- og sikkerhetspolitiske kriser.

Strategier:

1: Styrke robusthet og redundans (reservekapasitet) i kritisk infrastruktur

Kritiske samfunnsfunksjoner må kunne opprettholdes ved bortfall av en eller flere infrastrukturer. Det betyr at redundans i for eksempelvis strøm, e-kom og transport må styrkes. Sikkerhet rundt drikkevannskilder er av avgjørende betydning for robustheten. Det må også sikres lokal tilgang til mat og vann, og det må etableres lagre i Finnmark for medisiner, drivstoff og matvarer for å sikre robustheten i fylket. Fysisk infrastruktur må vedlikeholdes slik at den holder nødvendig standard for det formål den er etablert. Dette gjelder både bygg, energi- og transportinfrastruktur. Klimaendringer spiller inn, og de ulike årstidene fører med seg ulike utfordringer. Dette må det tas høyde for når det jobbes med å styrke forsyningssikkerheten.

2: Styrke forsyningssikkerhet for innbyggere og virksomheter

Finnmark skal ha robuste og tilgjengelige tjenester som gir innbyggerne trygghet og likeverdige tilbud uansett hvor de bor i fylket. Forsyningssikkerhet må integreres i både offentlig og privat planlegging, og det må samarbeides der det er mulig. Dette kan gjelde eksempelvis i planlegging og kontraktsinngåelse for tjenester. Ansvarsforhold i krisehåndtering må enda tydeligere avklares, og det bør etableres faste samarbeidsarenaer mellom kommuner, fylkeskommunen, statlige aktører og privat næringsliv.

Innbyggerne må bli enda mer tydeliggjort viktigheten av at et felles bidrag til beredskap fører til at sårbarhet reduseres og motstandskraft bygges opp.

3: Tilrettelegge for økt lokal produksjon og dermed redusere sårbarhet

Et robust Finnmark forutsetter at kritiske samfunnsfunksjoner kan opprettholdes også under langvarige forstyrrelser. Tilgangen til energi er anstrengt i hele Finnmark, dette gjelder både elektrisitet, drivstoff og annen energi. Lokal produksjon er avgjørende for at fylket skal kunne oppleve redusert sårbarhet. Det samme gjelder for matvarer. Målet må være å redusere avhengighet av tilførsel utenfra og unngå sårbare linjer i forhold til etterforsyning og tilførsel av nødvendige varer og tjenester. Lokal og regional reservekapasitet må bygges opp skal fylket redusere sårbarheten mot kommende kriser.

Plantema 4: Næringslivets rolle og sivil-militært samarbeid

Overordnet samfunns mål:

Finnmark har et robust og konkurransedyktig næringsliv som en integrert del av totalberedskapen, som sikrer at sivile og militære aktører sammen opprettholder kritiske funksjoner, leveranser og verdiskaping i fred, krise og krig

Næringslivet skal bidra til verdiskaping, sysselsetting og bærekraftig utvikling i normal drift, samtidig som det har kapasitet og fleksibilitet til å understøtte samfunnets behov i fred, krise og krig.

Gjennom tett samarbeid mellom offentlige myndigheter, næringslivet, sivile aktører og Forsvaret/forsvarssektoren skal Finnmark sikre tilgang til kritiske varer, tjenester, (infrastruktur og kompetanse) som er nødvendig for å opprettholde samfunnsfunksjoner, forsyningssikkerhet og operativ evne.

Gjennom sterke lokale og regionale verdikjeder, strategiske partnerskap og effektiv ressursutnyttelse skal sivile og militære aktører sammen sikre kontinuitet i kritiske leveranser og tjenester, slik at Finnmark er best mulig rustet til å møte utfordringer i fred, krise og krig.

Strategier:

1: Styrke næringslivets kompetanse/rolle i totalberedskapen

Næringslivet er en sentral aktør i totalberedskapen og besitter ressurser, kompetanse og kapasiteter som er avgjørende for samfunnets evne til å forebygge, håndtere og gjenopprette funksjoner i fred, krise og krig. Det er viktig å få en oversikt over disse beredskapsressursene. Bedriftene må bygge beredskap internt gjennom kompetanseheving, strukturer og planer for å kunne bidra aktivt i totalberedskapen.

Videre er landbruksnæringen en viktig del av dette.

Offentlige anskaffelser representerer en betydelig markedsmulighet for næringslivet i Finnmark og er samtidig et viktig virkemiddel for å styrke regional beredskap, verdiskaping og sysselsetting.

2: Styrke offentlig-privat samarbeid for å utvikle (fleksible og skalerbare) kapasitet(er) samt styrke kompetanseoverføring på tvers av sektorer og bransjer.

Offentlig-privat samarbeid er en sentral forutsetning for å styrke totalberedskapen og sikre effektiv håndtering av samfunnets utfordringer i fred, krise og krig. Gjennom felles planlegging, kompetansedeling, øvelser og erfaringsutveksling skal offentlige og private aktører sammen utvikle fleksible og skalerbare kapasiteter som kan mobiliseres ved behov.

Samarbeidet skal styrke kompetanseoverføring på tvers av sektorer og bransjer, bidra til mer effektiv ressursutnyttelse og legge grunnlag for økt samhandling mellom aktører med komplementære ressurser og kompetanser. Dette skal styrke samfunnets evne til å opprettholde kritiske funksjoner og ivareta sivile og militære behov i fred, krise og krig.

Dette omfatter kartlegging av beredskapsrelevante ressurser og kompetansemiljøer, bred deltakelse i utarbeidelse av planverk og øvelser, styrking av offentlig-private samarbeidsarenaer og bedre utnyttelse av lokale og regionale leverandørmiljøer. Slik kan næringslivet bidra til økt forsyningssikkerhet, større samfunnsrobusthet og en mer slagkraftig totalberedskap i Finnmark.

Utkast til handlingsprogram

Innledning

De fire plantemaene med tilhørende samfunnsmål og strategier setter retning for arbeidet med å styrke robusthet og motstandskraft i Finnmark. Handlingsprogrammet skal vise hvordan planen skal følges opp i praksis.

Planens hovedtema er gjennomgripende for hele samfunnet og på tvers av sektorene. Det er mange aktører på ulike nivå som har sentrale roller og ansvar på ulike måter i beredskap, totalforsvar og samfunnssikkerhet. Aktørene må samarbeide for å finne ut hvordan det er hensiktsmessig å jobbe videre for å realisere målsettingene i planen. En sentral del av arbeidet er å lære og forstå hverandres roller og ansvar.

Arbeidet med den regionale planen har i seg selv bidratt til en bredere samling i sivilsamfunnet, ved å involvere flere og andre aktører enn de som naturlig har hørt hjemme i de etablerte strukturene og prosessene i beredskapsarbeidet.

Tilnærmingen i handlingsprogrammet må være dynamisk, og tilpasset til en urolig verden og et trusselbilde som er i stadig utvikling. Det er behov for en prosesstilnærming, med løpende vurdering av hvilke tiltak og aktiviteter som vil gi størst effekt, og som samfunnet og aktørene samtidig har tilstrekkelig kraft til å gjennomføre. Handlingsprogrammet skal vurderes rullert årlig, noe som gir mulighet til å konkretisere flere tiltak etter hvert som planen iverksettes.

Det pågår og settes i gang mange initiativer på flere nivåer og i de ulike sektorene. Denne første versjonen av handlingsprogrammet gir ikke helhetlig oversikt over alt som foregår og igangsettes som bidrar til å styrke robusthet og motstandskraft i Finnmark. Det er likevel naturlig at den regionale planen og handlingsprogrammet fungerer som en paraply som inkluderer aktiviteter som naturlig hører hjemme og understøtter planens målsettinger.

Det er avgjørende at den regionale planen for å styrke robusthet og motstandskraft kan bidra positivt og hensiktsmessig innenfor allerede eksisterende strukturer, roller, ansvar og arenaer. Det videre arbeidet med handlingsprogrammet må bygge på, understøtte og videreutvikle det som allerede foregår i regi av de sentrale regionale beredskapsaktørene.

Det viktigste grepet i denne første versjonen av handlingsprogrammet handler derfor om å sikre en helhetlig og koordinert regional tilnærming til arbeidet med å styrke robusthet og motstandskraft i Finnmark. Videre arbeid med handlingsprogrammet må organiseres på en måte som sikrer samordning mellom fylkeskommune, kommuner, statlige organer og andre regionale og lokale aktører.

Plantema: Bosetting og levende lokalsamfunn

Overordnet samfunnsmål:
Levende, trygge og robuste lokalsamfunn i Finnmark
Strategi 1: Styrke stedsattraktivitet
Overordnet tiltak
Styrke ordninger med tilskudd til frivillige organisasjoner og støtte prosjekter som legger til rette for bolyst, innbyggerinitiativ og lokal deltakelse.
Eksempler på aktiviteter
• Støtte innbyggerinitiativ og frivillighet • Skape møteplasser på tvers av generasjoner og befolkningsgrupper • Utvikle fadderordninger for tilflyttere i lokalsamfunnene
Aktører
Finnmark fylkeskommune, kommuner og regionråd (IPR), Statsforvalteren, frivilligheten og organisasjonslivet, arbeidsgivere og næringslivet
Strategi 2: Styrke tilgjengelige tjenester nært folk og i samarbeid mellom kommuner
Overordnet tiltak
Utvikle mer tilgjengelige, desentraliserte og robuste tjenester gjennom samarbeid og digitale løsninger.
Eksempler på aktiviteter
• Prøve ut digitale og desentraliserte tjenesteløsninger • Videreutvikle interkommunale samarbeidsmodeller • Videreutvikle regionale ressurs- og beredskapsnettverk.
Aktører
Finnmark fylkeskommune, Digitaliseringsaktører/-initiativer (Eks: Digi 2030, Digital Norway, DigiTROFI), KS, kommuner og regionråd (IPR), Statsforvalteren, Senter for motstandskraft i Nord
Strategi 3: Forsterket innsats innen bolig og rekruttering
Overordnet tiltak
Styrke samordnet innsats for boligbygging, attraktive bomiljøer og rekruttering av arbeidskraft i hele Finnmark.
Eksempler på aktiviteter
• Identifisere flaskehalser i boligsituasjonen • Utvikle alternative boligløsninger • Etablere samarbeidsarenaer og prøve ut modeller for samarbeid mellom kommuner, grunneiere, utbyggere og næringsliv.
Aktører
Husbanken, kommuner, Finnmark fylkeskommune, næringslivet, boligaktører og Statsforvalteren.

Plantema: Motstandskraft og tillit

Overordnet samfunnsmål:
Befolkningen i Finnmark står imot trusler og håndterer kriser. Lokale og nasjonale tiltak ivaretar beredskapen og sikkerheten
Strategi 1: Dele informasjon og skape felles situasjonsforståelse
Overordnet tiltak
Styrke kunnskapsdeling, situasjonsforståelse og samordnet kommunikasjon om risiko og beredskap.
Eksempler på aktiviteter
• Etablere og videreutvikle møteplasser, nettverk og informasjonskanaler • Tilby beredskapsinformasjon på samisk • Tilpasse nasjonale veiledere til Finnmark • Gjennomføre øvelser som involverer virksomheter og befolkning.
Aktører
Finnmark fylkeskommune, kommuner og regionråd (IPR), KS, Fylkesberedskapsrådet, Statsforvalteren, Senter for motstandskraft i nord, Finnmark politidistrikt og Forsvaret ved HV-17.
Strategi 2: Verne om demokratiet og styrke tilliten i samfunnet for å redusere sårbarheter
Overordnet tiltak
Bygge kunnskap, møteplasser og samarbeid som styrker tillit, demokratiforståelse og motstandskraft mot påvirkning og utenforskap.
Eksempler på aktiviteter
• Kartlegge status og utviklingen i samfunnstillit • Styrke opplæring i kildekritikk og desinformasjon • Bruke bibliotek, museer og arkiv som demokratiske møteplasser • Videreutvikle samarbeid over landegrenser i nord • Følge opp anbefalinger knyttet til samiske samfunn og urfolk.
Aktører
Finnmark fylkeskommune, museer, bibliotek, arkiv, Sametinget, Finnmark politidistrikt, frivillighet og organisasjoner, UiT, Barentssekretariatet, kommuner, regionråd (IPR) og KS.
Strategi 3: Bygge beredskapsferdigheter i virksomheter og i befolkningen
Overordnet tiltak
Utvikle praktisk beredskapskompetanse og handlingsberedskap i hele befolkningen.
Eksempler på aktiviteter
• Videreføre beredskapsopplæring i videregående skole • Utvikle tilpassede opplæringspakker for flere målgrupper • Samle regional beredskapsinformasjon i en digital kanal • Arrangere egenberedskapsaktiviteter og lavterskeløvelser • Styrke ferdigheter innen digital sikkerhet

- Etablere/styrke tilskuddsordninger og prosjekter som bidrar til å styrke befolkningens ferdigheter innen egenberedskap, herunder matberedskap. - Eks: Økt bruk av <i>Inn på tunet</i> og <i>Ut på vidda</i> som lærings og omsorgsarena. I tråd med regjeringens mål om en mer aktiv skole, bør det benyttes anledningen til å gi barn og unger i fylket, mer kunnskap om matproduksjon og foredling, gjennom bruk av læringsarenaer som gårdsbruk og siidaer tilbyr. Det bør gis tilskudd til skoler og barnehager til å opprette skolehager i samarbeid med gårder og siidaer.
Aktører
Beredskapsaktører (Politiet, Forsvaret Statsforvalter m.fl), Finnmark fylkeskommune, Senter for motstandskraft i nord, frivillighet og organisasjoner
Strategi 4: Bruke Finnmarks kompetanser og styrker
Overordnet tiltak
Synliggjøre og mobilisere Finnmarks erfaringer, kompetansemiljøer og regionale fortrinn i nasjonalt beredskapsarbeid.
Eksempler på aktiviteter
- Utvikle hospiteringsordninger for statlige aktører, departementer, direktorater mm - Arbeide for flere statlige miljøer og beredskapsfunksjoner i Finnmark - Samordne strategisk påvirkningsarbeid mot nasjonale myndigheter - Styrke fortellingen om Finnmark som kunnskaps- og erfaringsregion (Ekspertrollen).
Aktører
Offentlige virksomheter på alle forvaltningsnivåer, Fylkestinget, Sametinget, regionråd (IPR), Senter for motstandskraft i nord.

Plantema: Forsyningssikkerhet og infrastruktur

Overordnet samfunnsmål:
Finnmark har robuste og sammenhengende forsynings- og infrastrukturessystemer som sikrer opprettholdelse av kritiske samfunnsfunksjoner under både normal drift og langvarige kriser.
Strategi 1: Styrke robusthet og redundans (reservekapasitet) i kritisk infrastruktur
Overordnet tiltak
Redusere sårbarhet og styrke reservekapasitet i kritisk infrastruktur og forsyning.
Eksempler på aktiviteter
• Utvikle alternative løsninger for kraft, elektronisk kommunikasjon, vann og transport, ○ F. eks. se på muligheter for produksjon av egen strøm, bl. ved bruk av lokale vindmøller, solceller på tak av driftsbygninger og bioenergi. ○ Her bør en vurdere både tilskuddsordning, kompetanse og at det ikke er planforutsetninger som er til hinder for slik etablering • Klimatilpasse infrastrukturen • Ivareta drikkevannskilder • Etablere beredskapslagre for kritiske varer
Aktører
Finnmark fylkeskommune, kommuner, Statsforvalteren, kraftbransjen, matvareprodusenter, transportbransjen og tilbydere av elektronisk kommunikasjon.
Strategi 2: Styrke beredskap både hos innbyggere og virksomheter
Overordnet tiltak
Forbedre planlegging, samhandling og beredskapsforståelse på tvers av offentlig sektor, næringsliv og lokalsamfunn.
Eksempler på aktiviteter
• Planlegge og øve på relevante scenarioer • Utvikle felles planverk der det er hensiktsmessig • Styrke offentlig-privat samhandling • Gi lokalt tilpasset informasjon til innbyggerne
Aktører
Finnmark fylkeskommune, Statsforvalteren, Senter for motstandskraft i nord, kommuner, private virksomheter, nasjonale myndigheter og statlige etater
Strategi 3: Tilrettelegge for økt lokal produksjon og dermed redusere sårbarhet
Overordnet tiltak
Styrke regional selvforsyning og lokale verdikjeder for energi og mat. Fokus også på infrastruktur som foredling, pakking, lagring og distribusjon. Se helheten i matsystemet.
Eksempler på aktiviteter
• Videreutvikle lokal energiproduksjon

• Styrke initiativer fra næringsdrivere som produserer lokalmat, slik som reko-ringer, bondensmarkeder. Dette kan gjøres ved å gi støtte til arrangører av kultur arrangementer som festivaler i fylket til å invitere og tilrettelegge for matarrangementer. • Videreutvikle lokal matproduksjon • Bruke offentlige innkjøp til å støtte lokal matberedskap • Formidle behovet for lokal produksjon • Ta vare på tradisjonell kunnskap om høsting, lagring og bearbeiding av råvarer
Aktører
Kraftbransjen, matvareprodusenter, kommuner, Finnmark fylkeskommune og statlige aktører.

Plantema: Næringslivets rolle og sivil-militært samarbeid

Overordnet samfunns mål: Finnmark har et robust og konkurransedyktig næringsliv som en integrert del av totalberedskapen, som sikrer at sivile og militære aktører sammen opprettholder kritiske funksjoner, leveranser og verdiskaping i fred, krise og krig
Strategi 1: Styrke næringslivets kompetanse og rolle i totalberedskapen
Overordnet tiltak
Styrke næringslivets evne til å bidra i totalberedskapen og utvikle robuste regionale leverandør- og verdikjeder.
Eksempler på aktiviteter
• Videreutvikle leverandørutvikling og markedsdialog • Veilede om sikkerhet og beredskap i anskaffelser • Stimulere til kontinuitetsplanlegging og beredskapstiltak i næringslivet • Kartlegge status for matproduksjon i fylket (kjøtt, fisk, korn, potet, grønnsaker mm) • Styrke lokal matberedskap og offentlig innkjøp av lokalmat. ○ F. eks få på plass en avtale der forsvaret og andre offentlige innkjøpere av mat forplikter seg til å kjøpe poteter av lokale bønder etter hvert som de kommer i gang med produksjon.
Aktører
Finnmark fylkeskommune, næringshager, næringsforeninger, næringslivet, NHO og NHO Arktis, LO, KS, offentlige oppdragsgivere, Innovasjon Norge, Statsforvalteren, politiet og forsvarssektoren.
Strategi 2: Styrke offentlig-privat og sivil-militært samarbeid
Overordnet tiltak
Utvikle fleksible kapasiteter, bedre ressursoversikt og økt kompetanseoverføring på tvers av sektorer og bransjer.
Eksempler på aktiviteter
• Videreutvikle etablerte samarbeidsarenaer • Kartlegge beredskapsrelevante ressurser, kompetansemiljøer og kritiske funksjoner • Etablere møteplasser og øvelser for offentlig, privat og sivil-militært samarbeid
Aktører
Statsforvalteren, HV 17, Forsvaret og forsvarssektoren, politiet, næringslivet, næringshager, næringsforeninger, kommuner og Finnmark fylkeskommune.

